

KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

*Yhdyskuntateknikka
Samhällstekniska väsendet*

Opas katualueiden hoidosta ja vastuurajoista Kirkkonummen kunnassa

Laatija:
Annika Selart
Kunnossapitoinsinööri
19.03.2020
Kirkkonummi

Postiosoite
Kirkkonummen kunta
PL 20
02401 Kirkkonummi

Kunnantalo
Ervastintie 2
02400 Kirkkonummi

Puhelin
(09) 296 71

Faksi
(09) 878 6226

www.kirkkonummi.fi

KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

Yhdyskuntatekniikka
Samhällstekniska väsendet

Katualueiden kunnossa- ja puhtaanapidon vastuunjako

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta uudistui osittain vuoden 2005 lopulla. Lakiuudistus toi muutoksia asemakaava-alueella välittömästi katualueeseen rajautuvien tonttien omistajille ja haltijoille kuuluviin velvoitteisiin.

Lain tavoitteena oli selkiyttää kunnan ja tontinomistajien tehtävänjakoa ja vähentää kadulla tehtävistä töistä aiheutuvia haittoja, helpottaa tontinomistajien töitä sekä parantaa kevyenliikenteenväylän käyttöolosuhteita.

Tällä oppaalla pyritään selventämään vastuunjakoa tontinomistajan ja kunnan välillä. Oppaaseen on lisäksi määritelty liikenneturvallisuuden näkökulmasta ohjeet katualueiden läheisyydessä olevan kasvillisuuden hoidosta.

Kadut, tiet ja yksityistiet

Tieverkko koostuu hallinnollisesti maanteistä, kaduista ja yksityisteistä. Jaottelu on merkityksellinen, koska eri väylillä on eri tienpitäjä.

Maantiet ovat valtion omistamia teitä. Valtion puolesta tienpitäjänä toimii Liikennevirasto, joka vastaa mm. liikennejärjestelmän kokonaisvaltaisesta kehittämisestä ja tienhoidon laatuvaatimuksista. Maanteiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta vastaa alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Uudenmaalla Uudenmaan ELY-keskus. Ilmoitukset valtion teiden kunnosta ja liikenteen ongelmista: Tienkäyttäjän linja p. 02002100 (24h/vrk).

Kaduilla tarkoitetaan asemakaava-alueilla sijaitsevia katuja. Näiden osalta kadunpitäjänä toimii kunta. Ilmoitukset kunnan kaduista sähköisen palautejärjestelmän kautta <https://www.kirkkonummi.fi/palaute-kadut-torit-tiet>.

Yksityisteillä tarkoitetaan yksityisten kiinteistönomistajien ja muiden tieosakkaiden ylläpitämiä teitä. Näiden osalta yksityistielain mukaisena tienpitäjänä toimii tiekunta.

Tämä opas koskee ainoastaan asemakaava-alueiden katuja.

Katualueiden hoito ja kunnossapito

Katujen ylläpito jakautuu kunnossapitoon ja hoitoon. Kunnossapito käsittää erilaisia korjaus- ja kunnostustoimenpiteitä, joiden avulla poistetaan kohteessa ilmenneet viat ja kuluneisuus. Kunnossapitotoimenpiteillä kasvatetaan kohteen käyttöikää tai pyritään palauttamaan kohteen alkuperäinen kunto. Hoitotehtävät ovat toimenpiteitä, jotka pitävät rakenteet ja laitteet käyttökunnossa. Käytännössä katujen hoito tarkoittaa esimerkiksi talvihoitoa, puhtaanapitoa, rakenteiden hoitoa sekä viheralueiden hoitoa.

Katujen hoidon ja kunnossapidon vastuujako on määritelty laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta. Laki ei erittele kunnossapitoa ja hoitoa, vaan laissa terminä käytetään vain kunnossapitoa. Lain mukaan katujen kunnossapidosta vastaa kunta.

Katujen lisäksi kunnan vastuulla ovat kunnan hallinnassa olevat torit, katuaukiot, puistot ja niihin verrattavat muut yleiset alueet. Kunnan vastuulla olevia tehtäviä ovat mm. kadun, pyöriteiden ja jalkakäytävien päällysteiden korjaus ja uusiminen, katualueella olevien istutusten hoito sekä kadunkalusteiden, liikennemerkkien ja opasteiden huolto ja korjaaminen.

Talvella kunnan vastuulla ovat ajoratojen, pyöriteiden sekä yhdistetyn jalankulku- ja pyöriteiden talvikunnossapito.

Tontinomistaja tai -haltija vastaa tontille johtavan ajoliittymän kunnossapidosta, kuten mm. tonttiliittymän kohdalle auratun lumen ja jään poistamisesta sekä ojarummun pitämisestä avoinna ja toimintakuntoisena.

Katujen puhtaanapito

Kadun puhtaanapidon tarkoituksena on pitää katu siistinä ja terveyden kannalta tyydyttävässä kunnossa. Käytännössä puhtaanapitotoimenpiteitä ovat mm. kadulle ja katuviheralueille kerääntyvän lian, lehtien, roskien ja irtonaisten esineiden sekä rikkakasvien poistaminen.

Puhtaanapito kuuluu lain mukaan tontinomistajalle tai -haltijalle rajasta kadun keskiviivaan asti, kuitenkin enintään 15 metrin leveydeltä. Kirkkonummen kunta ei ole velvoittanut tontinomistajaa tai -haltijaa katualueen puhtaanapidosta.

Jos viherkaistalle on tehty istutuksia, kuten puita ja pensaita, niiden hoito samoin kuin ajoradan ja kevyenliikenteenväylän välissä olevien istutuskaistojen hoito ja puhtaanapito kuuluvat kunnalle.

Istutusalueiden läpi tontille johtavat liittymät tontinomistajan tulee kuitenkin pitää itse puhtaina.

Puhtaanapidon osalta kunta vastaa kaikista katualueen istutuksista, kadunkalusteista, kaiteista, korokkeista sekä liikennemerkkeistä ja muista vastaavista laitteista.

Kunnossapidon laatutaso

Kunnossapidon ja hoidon laatutaso vaihtelee katu- ja hoitoluokittain. Liikenteen kannalta tärkeimmissä paikoissa vaaditaan korkeampaa laatutasoa ja kiireellisempiä toimenpiteitä kuin hiljaisemmilla katuosuuksilla.

Tontinomistaja tai -haltija on velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnalle tai poliisille havaitsemistaan liikennettä vaarantavista päällysteen rikkoutumisista, kuopista tai vastaavista puutteista sillä kadun osalla, jolla hän on puhtaanapitovelvollinen. Tontinomistajan on myös ryhdyttävä tarvittaviin väliaikaisiin toimiin liikenteen varoittamiseksi.

Katutöiden ilmoitusvelvollisuus

Kaikille Kirkkonummen kunnan hallinnoimille yleisillä alueilla tehtäville töille ja muille toimenpiteille, sekä kunnan omistamille alueille sijoitettaville rakenteille on haettava etukäteen lupa www.lupapiste.fi palvelun kautta.

Luvan varaisia toimenpiteitä ovat mm. seuraavat toimenpiteet:

- kiinteistön rakentamis- ja korjaamistyöt, mikäli työmaaksi rajataan osa kadusta tai yleisestä alueesta
- kunnallistekniikan sijoittaminen yleisille alueille kuten vesihuolto, tietoliikenne, sähkö, kaukolämpö yms. rakenteet
- kiinteistöjen vesijohto-, sähkö-, kaukolämpö- ja viemäri liittymien rakentaminen
- kadulle tai katualueelle pystytettävät rakennustelineet
- kadulta tapahtuvat nostot
- rakennusmateriaalien lyhytaikainen varastointi ja siirtolavojen sijoittaminen kadulle tai muulle yleiselle alueelle
- työmaatilojen sijoittaminen kadulla tai muulla yleisellä alueella.
- katulupa on haettava, ellei tonttiliittymää, ole rakennettu valmiiksi kadunrakentamisen yhteydessä tai sen sijaintia tai rakennetta joudutaan muuttamaan.
- roskakatos joudutaan sijoittamaan osittain kunnan katualueelle
- tonttiaita joudutaan sijoittamaan osittain katualueelle

Tarkemmat ohjeet ovat Kirkkonummen kunnan nettisivulla <https://www.kirkkonummi.fi/katualueiden-lupien-hakeminen>.

Ilmoitusvelvollisuus on työstä vastaavalla ja työ voidaan aloittaa heti, kun kunta on antanut työlle suostumuksen.

Kiireellisissä tapauksissa, välittömän vaaran torjumiseksi, rikkoontuneiden johtojen, laitteiden tai rakenteiden korjaaminen voidaan aloittaa välittömästi, mutta katulupahakemus/kaivu ilmoitus tulee silti tehdä heti kun mahdollista. Katuluvan hakija on velvollinen työn päättyessä saattamaan käyttämänsä alue käyttöä edeltäneeseen kuntoon.

Kunnalla on kunnossa- ja puhtaanapitolain mukaan oikeus periä maksu katu- ja muilla yleisillä alueilla tehtävistä töistä. Samoin kunta voi periä maksun kadun ja yleisen alueen tilapäisestä rajaamisesta työmaana pois yleisestä käytöstä.

Maksujen perimisoikeus perustuu ilmoituksen tarkastamisesta ja työn valvonnasta kunnalle aiheutuneisiin kustannuksiin. Maksun perusteena on aika, alueen laajuus, katukunnossapitoluokitus ja alueen keskeisyys.

Tarkemmat tiedot maksuista löytyvät Kirkkonummen kunnan nettisivuilta:

https://www.kirkkonummi.fi/library/files/5e33e038c910580eb00007cf/Kunnallistekniikan_taksat_2020_su.PDF.

Liikenneviheralueet

Kunta on vastuussa katualueiden liikenneturvallisuudesta. Kasvillisuus elävöittää katukuvaa ja lisää alueen viihtyvyyttä, mutta liian korkeiksi ja leveiksi kasvaneet istutukset tai väärään kohtaan istutetut puut ja pensaat voivat aiheuttaa vaaratilanteita liikenteelle sekä katualueella työskenteleville.

Tontilla olevan kasvillisuuden hoito kuuluu kiinteistönomistajan vastuulle. Kiinteistönomistajan velvollisuus on huolehtia, etteivät puiden oksat, pensaat tai tontin muu kasvillisuus kasva tontin ulkopuolelle heikentäen liikenneturvallisuutta tai haitaten kevyenliikenteenväylän tai ajoradan käyttöä.

Pensasaitojen tulee kasvaa kokonaan tontin puolella myös täysikasvaisina. Mikäli puiden oksat ulottuvat katualueelle, tulee kiinteistönomistajan tai -haltijan varmistaa, että kadulla liikkujille jää riittävästi vapaata kulkutilaa myös korkeussuunnassa.

Erityisesti ajoliittymien, valaisinpylväiden, liikennemerkkien ja osoitekilpien kohdalla kasvillisuus ei saa rajoittaa näkemiä tai haitata merkkien havaitsemista. Näkemäalueet tulee pitää vapaina poistamalla liian alhaalla kasvavat puiden oksat sekä madaltamalla ja kaventamalla näkyvyyttä haittaavat pensasaidat.

Kiinteitä aitoja rakennettaessa, pensasaitoja istutettaessa ja liittymäalueiden kasvillisuutta hoidettaessa tulee ottaa huomioon, että tonttiliittymästä on oltava Kirkkonummen rakennusjärjestyksen mukaisesti riittävä esteetön näkemäalue kumpaankin suuntaan. Katua tai muuta yleistä aluetta vasten oleva kiinteä aita on rakennettava kokonaan tontin puolelle, eikä siitä saa aiheutua haittaa liikenteelle tai kadun kunnossapito- ja hoitotöille.

Tontinomistajien ja -haltijoiden tulee tarkistaa katualueisiin rajautuvat kasvillisuusalueet ja tarvittaessa karsia tieturvallisuutta vaarantavat puiden ja pensaiden oksat. Laki naapurussuhteista (8 §) antaa kunnalle oikeuden poistaa haitalliset oksat, ellei tontin omistaja tee sitä kohtuullisessa ajassa. Puiden kaato on asemakaava-alueella luvanvaraista.

KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

*Yhdyskuntatekniikka
Samhällstekniska väsendet*

Lähteet:

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta.
www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780669

Laki eräistä naapuruussuhteista. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1920/19200026>

Tajakka, H. Viherrakentamisen yleinen työselostus VRT'11. Tammerprint Oy, 2011.

Pirkkalan kunnan katualueiden opas.

Postiosoite
Kirkkonummen kunta
PL 20
02401 Kirkkonummi

Kunnantalo
Ervastintie 2
02400 Kirkkonummi

Puhelin
(09) 296 71

Faksi
(09) 878 6226

www.kirkkonummi.fi